

Sıra No 171

1932
TÜTÜN İNHİSARI İDARESİNİN
BÜTÇESİ

**Tütün inhisarı idaresinin 1932 malî senesi bütçesi
hakkında 1/356 numaralı kanun lâiyhası ve
Bütçe encümeni mazbatası**

T. C.
Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı: 6/1277

5 - V - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Gümrük ve inhisarlar vekâletine merbut Tütün, ispiroto ve ispirotolu içkiler, tuz, barut ve mevaddı infilâkiye idarelerinin 1932 malî senesine ait yeniden tertip olunan ve İcra Vekilleri Heyetinin 1 - V - 1932 tarihli içtimanda Büyük Millet Meclisine arzı kararlaştırılan bütçeleri kanun lâiyhaları ile birlikte leffen takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekâlet vekili
Dr. Refik

Masraf kısmı esbabı mucibesi

Fasıl : 1

Memur ve müstahdemler ücreti

Madde: 1 - Umumî müdür: 1931 bütçesile kabul ve tasdik olunan kadroya göre teklif olunmuştur.

Madde: 2 - Murakıpler ve kalemi: Keza 1931 kadrosuna göre teklif olunmuştur.

Madde: 3 - Memurlar: Merbut (C) cetvelinde muharrer kadroya göre ve 1931 senesi tahsisatına nazaran bir miktar tasarrufla tesbit olunmuştur. Ancak 1935 numaralı kanun mucibince açığa çıkacak memurlara verilecek tazminat ile vefat eden memurların teğiz ve tekfin masarifi ve ailelerine verilecek ikramiye bu tertipteki tasarrufattan tesviye olunacağı cihetle kadro yekûnuna ihtiyatan (20 000) lira ilâve olunmuştur.

Madde: 4 - Müstahdemler : Merbut (C) cetvelinde muharrer kadroya göre ve 1931 senesine nazaran bir miktar tasarrufla tesbit olunmuştur. Yalnız senenin bir kaç ayma mahsus olmak üzere muvakkaten istihdam edilmekte olan emanet ambarları bekçi kantarcı gibi müstahdemlerin ücretleri karşılığı olarak geçen sene bu fasla ithal edilmiş olan (40 000) lira bu fasıldan tenzil olunarak bütçenin masraf kısmına naklolunmuştur. kezalik bu tertibe açığa çıkacak veya vefat edecek müstahdemlerin tazminat ve teğiz ve tekfin masarifi için (11 000) lira ilâve olunmuştur.

Fasıl : 2

Merkez ve mülhakat masrafları

Madde: 1 - Masarifi idare: 1931 senesi bütçesinde masarifi idare kısmına mevzu 160 000 liralık tahsisata sene içinde 30 000 lira ilâve edilmiştir. Bu sene tasarrufu

fevkalâdeye riayet olunmak üzere bu tertibe 175 000 lira konulmuştur.

Madde: 2 - Bedeli icar: İşbu tertip 1931 senesi tahsisatının aynidir.

Madde: 3 - Müfettişler harcırahı: Müfettişler harcırahı için 1931 senesi bütçesine bidayette mevzu 20 000 liranın ademi kifayesi dolayısıyla sene içinde 10 000 lira ilâve edilmiştir. Yeni sene bütçesinde 5 000 lira tasarrufla 25 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 4 - Memurlar harcırahı: 1931 senesi bütçesine mevzu 75 000 lira ihtiyaca kifayet etmediği gibi yeni tütün inhisar kanunu mucibince tahrir muamelâtının murakabesi için idare memurlarının mülhakatı devir ve teftiş esnasındaki harcırahları da bu tertipten verildiği halde geçen senenin tahsisatı aynen ipka edilmiştir.

Fasıl : 3

Masarifi müştereke

Madde: 1 - Masarifi muhakeme: 1701 numaralı kanunun 69 uncu maddesi mucibince heyetlerin verecekleri kararlara ait damga resmi ile hükmedecekleri para cezalarından köy ve nahiyelere ait olanının tahsili için maliye tahsildarlarına % 5 aidat itası tekarriir etmiş ve terakium eden davaların bir an evvel intacı için şimdikinden fazla ücretle avukat istihdamına mecburiyet hasıl olmakla beraber yine geçen senenin tahsisatı ipka olunmuştur.

Madde: 2 - Melbusat: Geçen sene tahsisatından 2 000 lira tenzil edilerek (2 000) lira konulmuştur.

Madde: 3 - Ücretli muhabere ve mükâleme: 1931 bütçesinde bu tertibe mevzu 8 000 liralık tahsisat kifayet etmemiş olduğundan 1 000 lira zammile 9 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 4 - Akçe nakliyesi: Geçen sene tahsisatının aynidir.

Fasıl : 4

Ecnebi mütchassıslar

İstıfayı büzûr mütchassısı ile bir kimyagerin muhassasatı olup geçen seneki miktarın aynidir.

Fasıl : 5

Tecrübe, islah, mücadele masrafları

Madde: 1 - Fennî tecrübeler: 1701 numaralı tütün inhisar kanununun 10 uncu maddesine tevfikan ziraat mntakaları için yapılacak tecrübeler masarifi ile sair bu kabil ziraat fen masarifi için geçen sene bidayeten konulan 20 000 lira tahsisata 24 000 lira ilâve edilmiştir. 1932 senesi için de yine 44 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 2 - Tütün hastalıkları: Geçen sene bidayeten konulan 25 000 lira tahsisatın aynidir.

Fasıl : 6

Kurs masrafları

Madde: 1 - Talebe tahsisat ve yol masrafları: 1931 senesi bütçesine mevzu 15 000 liralık tahsisattan 11 250 lira noksanile 3 750 lira teklif olunmuştur. Bu

tenezzül kursun 1932 senesi eylülünde kapanacağından bütçeye yalnız üç aylık muhassatın yazından mütevellittir.

Madde: 2 - Tedris ücreti: Kursun 1932 eylülünde kapanacağına binaen üç aylık muhassasat olarak geçen seneye nisbetle 2 250 lira noksanile 750 lira tahsisat teklif olunmuştur.

Madde: 3 - Bu sene kurstan çıkacak talebe ücreti: 1932 eylülünde kurstan çıkacak 20 talebenin eksper namzedi olarak istihdamı icap etmekte bunların şehri 80 liradan 9 aylık ücretleri karşılığı olarak bu fasla müceddeden 15 000 lira ilâve olunmuştur.

Fasıl: 7

Kontrol ve takip masrafları

Madde: 1 - Ziraat masrafı: 1701 numaralı tütün inhisar kanununun icra tarzını mübeyyin nizamnamenin 13 ve 14 üncü maddeleri mucibince tahrir ve tartı muamelesini yapacak olan ihtiyar meclislerileerbabı vukuf heyetlerine nisfı idareye ve nisfı zürraa ait olmak üzere verilecek yevmiyenin zürraa ait kısmı bilâhare tahsilinde irat kaydolunmak üzere tamamı ve nizamnamenin diğer ahkâmının tatbiki için ilâveten ihtiyarına mecburiyet hâsıl olacak bazı masarif mukabili olarak geçen sene tahsisatına 46 000 lira ilâvesile 150 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 2 - İhtiyar heyetlerine ikramiye: Bu tertibe yalnız 10 000 lira vazı kâfi görülmüştür.

Madde: 3 - Bilûmum takip memurlarile kaçak mevaddının masrafları: Geçen sene tahsisatından 25 000 lira günlük muhafaza kumandanlığı emrindeki vesaiti takibiye masrafı için tefrik ve 47 000 lirası tasarruf olunarak bu tertibe yalnız 125 000 lira konulmuştur.

Madde: 4 - Emanet ambarları masarifi: 1931 senesi tahsisatı olan 119 000 liraya emanet ambarları memurini muvakkate ücretleri karşılığı olarak birinci faslın 4 üncü maddesinden naklen 40 000 lira ilâve olduğu gibi Samsun, İzmir, Tokat, Balıkesir gibi en mühim ziraat merkezlerinde tüccar mübayaatının az olması dolayısıyla zürram ellerinde kalan tütünler için idarece fazla ambar tutulmasına mecburiyet hâsıl olduğundan bu tertibe ihtiyaten 11 000 lira daha ilâvesile 170 000 liraya iblâğ olunmuştur.

Madde: 5 - Kaçakçılıkla mücadele: Geçen sene tahsisatından 3 500 lira tasarrufla 20 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 6 - Satışlarda muvaffakiyet gösterenlere mükâfat: Geçen sene tahsisatının aynıdır.

Madde: 7 - Gümrük muhafaza kumandanlığı emrindeki vesaiti takibiye masrafı: Bu faslın 3 üncü maddesinden naklen vazolunmuştur:

Fasıl: 8

Sabit kaymetler masrafları

Madde: 1 - İnşaat ve tamirat: Bu sene inşa edilecek idarehane binalarının bedelâtı ile idare malı binaların tamirat masarifi karşılığı olarak 150 000 lira tahsisat konulmuştur.

Madde: 2 - Makinalar ve teferrüatı: Geçen sene tahsisatından 5 000 lira noksanı ile 30 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 3 - İdarehane demirbaşları: Fabrika ve imalâthane ve yaprak tütün am-

barlarının demirbaş eşyası mütedavil sermayeden tesviye olunacağı cihetle bu tertibe yalnız 5 000 lira konulmuştur.

Madde: 4 - Fabrika, imalâthane, idarehane ve ambarlar mefruşatı: Geçen sene tahsisatının msfi derecesinde 2 500 lira vazolunmuştur.

Fasıl: 9

Yaprak tütün ücret ve masrafları

Madde: 1 - Memurlar ücreti: (C) cetveline dahil kadroya göre teklif olunmuş ve açığa çıkacak veya vefat edecek memurların tazminat ve cenaze masarifi için 9 400 lira ilâve edilmiştir.

Madde: 2 - Müstahdemler ücreti: Kadroya göre teklif olunmuş ve yukarıda zikredilen esbaba mebni 1 000 lira ilâve edilmiştir.

Madde: 3 - Mükâfat: Geçen sene tahsisatından 10 000 lira noksanı ile 30 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 4 - Masarifi idare ve mütenevvia: Geçen sene iptidaen verilen 27 000 lira tahsisatın ademi kifayetine mebnisenesi zarfında 42 000 liraya iblâğ olunmuştur. 1932 senesi için 40 000 lira teklif edilmiştir.

Madde: 5 - Ambar kiralari: Geçen sene tahsisatı asliyesinin aynidir.

Madde: 6 - Haretrah: Geçen sene iptidaen verilen tahsisatın aynidir.

Fasıl: 10

Fabrika ve atelyeler ücret ve masrafları

Madde: 1 - Memurlar ücreti: (C) cetveline dahil kadroya göre vazolunmuş ve yalnız tazminat ve cenaze masarifi için 7 200 lira ilâve edilmiştir.

Madde: 2 - Müstahdemler ücreti: Kadroya göre vazolunmuş ve yalnız yukarıda gösterilen sebebe mebni 1 000 lira ilâve edilmiştir.

Madde: 3 - Mükâfat: Geçen sene tahsisatından 2 000 lira noksanı ile 4 000 lira konulmuştur.

Madde: 4 - Mütahassıslar ücreti: Geçen senenin aynidir.

Madde: 5 - Bedeli icar: Geçen sene tahsisatı asliyesinin aynidir.

Madde: 6 - Masarifi idare ve mütenevvia: 1931 senesi bütçesine mevzu 40 000 lira tahsisatın ademi kifayesine mebni senesi zarfında 55 000 liraya iblâğ edilmiş olduğundan bu sene dahi 55 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 7 - Haretrah: Geçen sene tahsisatı asliyesinin aynidir.

Madde: 8 - Kazazede amelelere ve çocuk yuvalarına yardım: Geçen senenin aynidir.

Fasıl: 11

Vesaiti nakliye masrafı

Madde: 1 - Mubayaa: Geçen sene iptidasında verilen tahsisattan 5 000 lira tenzilile 10 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 2 - Tamir: Mevcut vesaiti nakliyenin tamiri için hali hazırda mevcut 3 000 lira tahsisata mukabil 1932 senesi için 2 000 lira teklif olunmuştur.

Madde: 3 - İşletme: Yaprak tütün vesaiti nakliyesinin işletme masarifi mütevali sermayeden verileceğinden bu madde tayyedilmiştir.

Fasıl : 12

Reddiyat

Yalnız 18 000 lira teklif olunmuştur.

Fasıl : 13

Kaçak ihbariye ve ikramiyesi

1918 numaralı kanun ile ondan evvel cari olan kanunlar mucibince kaçak mevat ve eşyayı ihbar eden ve tutanlar ile inhisar kanunlarına muhalif sair harekâttan dolayı istihkak sahiplerine peşinen veya para cezalarını tahsilini müteakip verilecek ihbariye ve ikramiyelere mahsus olan ve tasisatı mütehavvileden bulunan bu tertibe geçen senenin 145 000 lirasına mukabil bu sene 75 000 lira vazolunmuştur.

Fasıl : 14

Yardımlar

Madde: 1 - İslahı hayvanat cemiyetine yardım: Geçen sene tahsisatının aynıdır.
Madde: 2 - Sergilere iştirak: Geçen sene tahsisatının aynıdır.
Madde: 3 - Hayır müesseselerine yardım: Geçen sene tahsisatının usfı olarak 1 000 lira konulmuştur.

Fasıl : 15

Geçen sene borçları

Geçen 1931 senesi borçlarının tesviyesi için bu tertibe 100 000 lira konulmuştur.

Fasıl : 16

Eski seneler borçları

1931 senesinden evvelki seneler borçları için bu tertibe 50 000 lira konulmuştur.

Fasıl : 17

1715 numaralı kanun mucibince: Cümhuriyet Merkez bankasına ifa karşılığı
Masraf yekûmunun % 1 i nisbetinde vazolunmuştur.

Fasıl : 17

Geçen seneye ait ikramiyeler

Madde: 1 - İdare kısmı: Tamamen tenzil edilmiştir.
Madde: 2 - Yaprak tütün kısmı: Tamamen tenzil edilmiştir.
Madde: 3 - Fabrika ve atelyeler kısmı: Tamamen tenzil edilmiştir.

Bütçe kanunu lâyihası esbabı mucibesi

1 - Mütedavil sermaye ile ifa edilecek hidematı tayin eden dördüncü madde bütçe masraflarile mütedavil sermaye arasında iltibasa mani olacak veçhile tavzih ve tevsi edilmiş ve mahiyetleri icabınca mütedavil sermayeden idaresi

icap eden yaprak tütün ve saire nakline mahsus olan vesaiti nakliyenin işletme masrafları fabrika ve imalâthanelerin işletmeye müteallik ve teedidi icap eden demirbaş eşyaları bütçeden çıkarılmıştır.

2 - İdarenin kiralyacağı ambar ve imalâthane için üç seneye kadar mukavele aktine salâhiyet veren madde idarenin uzun müddetle yapacağı isticarlarda kiradan ve nakil masraflarından tasarrufu ve kiralanan yerlerde tesisat yapılabilmesini temin için konulmuştur.

3 - Vefat eden memurlara teçhiz ve tekfinleri masrafları ile ailelerine muavenet için bir aylık ücretlerinin tesviyesine dair olan madde, hakkı tekaüt gibi teminattan mahrum olan ve mülhak bütçe ile idaresine kadar daha vasi bir nisbette bu muavenetten istifade etmekte olan memurların vefatlarında cenazelerinin tedfininde müşkülâta maruz kalmamaları için konulmuştur.

4 - Mesai saatleri haricinde çalıştırılacak imalât ve sevkiyat amelesine muvazam ücret verilmesine dair olan madde, bu işlerin saati mesaiye tâbi olmaması ve günün her hangi bir saatinde mutlaka görülmesi vücutuna binaen tehiri halinde idarenin mutazarrır olmaması maksadını temin için konulmuştur.

5 - Ambar ve fabrika mübayaa, inşa ve tesisatı için bir milyon liraya kadar kısa vadeli istikraz akti veya hesabı cari küşadına mezuniyeti mutazammın olan madde, idarenin pek ziyade muhtaç bulunduğu yaprak tütün imalâthane ve ambarlarıyla emanet ambarlarının peyderpey tedarik ve inşasını temine matuftur.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 123

Esas No. 1/250, 356

21 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

Tütün inhisarı idaresinin 1932 malî senesi bütçe kanun lâyihası Başvekâletin 29 - II - 1932 tarih ve 6/439 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise takdim edilerek encümenimize havale edilmişti.

Bilâhare bu idare için yeniden tertip olunan ve İcra Vekilleri Heyetinin 1 - V - 1932 tarihli içtimaında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının takdim edildiğine dair Başvekâletin 5 mayıs 1932 tarih ve 6/1277 numaralı tezkeresi ve merbutları encümenimize havale olduğundan Gümrük ve inhisarlar vekili Ali Rana Bey ile idarenin Umum müdür vekili Hüsnü Bey hazır oldukları halde tetkik ve mütalea olundu.

Tütün inhisarı idaresinin 1932 malî senesi bütçe kanun lâyihasının müzakeresi dolayısıyla encümenimiz evvelâ Gümrük ve inhisarlar vekâletinin teşekkülü dolayısıyla bu vekâlete raptedilmiş bulunan inhisarların gerek idarî ıslahatı ve gerek müstakbel teşkilâtı üzerinde tavakkuf etmiş ve vekâletçe yapılan tetkikat neticesinde hatarlı bir isticale kapılmıyarak emniyetli bir yürüyüş ile esaslı ıslahatın icrası daha muvafık olacağı hususunda hâsıl olan kanaat dolayısıyla ıslahat sahasında tedricen ilerileneceğine ve tevhit suretile inhisar idarelerinin alacakları müstakbel şekillerin de 1932 senesi zarfında katî surette taayyün edeceğine dair vekil Bey tarafından verilen izahata ittila hâsıl eylemiştir.

Tütün inhisarı idaresinin personel itibarile geçirdiği safahat ve umumî faaliyeti hakkında yapılan tetkiklerin ve alınan izahatın netayicini berveçhiati arz ediyoruz:

İdarenin hizmete alınmayan memurların adedi hesaptan hariç tutulmak üzere reji idaresinden devren 2478 memur alınmıştır. 1930 senesinde memur adedi 5023 e balığ olmuştur. O zamana kadar muhtar bir idare halinde bulunan idarei inhisarîye 1660 numaralı kanuna tevfikân mülhak bütçe ile idare edilmek üzere doğrudan doğruya Maliye vekâletinin ve Divanı muhasebatın murakabesi altına alınmış ve bunun neticesi olarak 1931 malî senesinden itibaren idarenin bütçesi Yüksek Meclisin tetkik ve kabulüne arz edilmiştir. 1931 kadrolarında gerek Maliye vekâleti tarafından ve gerek encümenimiz tarafından icra edilen tenkihat neticesinde memur adedi 4 068 ze indirilmiş ve Gümrük ve İnhisarlar vekâleti tarafından ve encümenimizin tetkikatı esnasında 1931 kadrolarına nazaran yeniden yapılan tenkihatla 1932 kadrolarında bu adet 3 890 na tenezzül etmiştir. Bütün bu tenzilâta rağmen idare faaliyetinin aksamak şöyle dursun salâha doğru bariz bir temayül göstermesi personel bolluğunun hakikî ihtiyaçlara tekabül etmedikçe diğer muhtelif zararlarile beraber bir idare işlerinin iyi yürütülmesinde hakikî bir âmil olmayacağını bir defa daha tebarüz ettirmiş bulunmaktadır.

İnhisar idaresi rejiden devren Hükûmete intikal ettikten sonra sarfiyat miktarları mühim tezayütler arz etmiştir. Rejinin son seneki sarfiyatı 2 900 000 kilo iken İnhisar idaresi altında 7 000 000 ile 10 500 000 kilo arasında temevvüç etmiştir. Sarfiyatın seyri 1925 ten 1929 iptidasına kadar mütenasiben artmış ve fakat 1929 senesinden itibaren tekrar yedi milyona doğru bir sukut ve tenezzül arz etmiştir.

Bu tezayüt ve tenakusların çok muhtelif olan ve ekserisi memleketimizdeki umumî iktisadî harekâtın esbabı seyrinde mündemîç olan avamilini tadat ve teşrih etmekte esash bir fayda mülâhaza etmemekle beraber İnhisar idaresinin umumî faaliyetlerinin reji idaresi zamanına nisbetle çok geniş olduğunu ve bu itibarla yukarıda arz ettiğimiz memur adedinin seyrine nazaran normal şekline intibak cihetinde suratle yürümekte bulunduğunu ifade eylemek istiyoruz.

Bununla beraber halen Devlet idaresi altında bulunan bütün, müskirat, tuz inhisarları satış teşkilâtlarında mümkün olan tevhit ameliyeleri yapıldıktan sonra bunların münferiden idaresi şeklinde varılabilecek tasarruf hadlerinden çok daha ileriye gitmenin mümkün olacağı kanaatindeyiz.

Teşkilât itibarile asgarî ihtiyaç haddine inildikten sonra idarenin daha uzun zamana mütevakkıf olan ticarî ve teknik kabiliyetini yükseltmek ciheti kalacaktır ki bu hususta devamlı bir ihtimam ve müteyakkız bir nezarete ihtiyaç vardır. Bu sahadaki ıslahattan âcîl ve hemen kabili tatbik olanlara tevessül edilmiş olduğunu da Vekil Beyin ve umum müdür vekili Beyin izahatından anlaşılmuştur. Bu cümleden olarak idarenin senelerdenberi envanteri yapılmamış bulunan ambarlar mevcudunun evsaf, kemmiyet ve kıymet itibarile tesbitine başlanmıştır. İdarenin 1931 bütçesi mazbatasında encümenimizce bu hususta yapılan vesaya icabatını nazara almak hususunda gösterdiği itinayı memnuniyetle karşıladık. Ambar mevcutlarının evsaf, kemmiyet ve kıymet noktai nazarından muayenesine devam ederek bu günkü evsaf ve piyasa rayıçlarına nazaran kıymetlendirilmesi ve bu suretle mütedavil sermayenin hakikî vaziyetinin anlaşılmasına medar olacak umumî envanterin tanzim edilmesi encümenimizin hususî bir ehemmiyet atfeylediği bir mevzudur. Bu işin 1932 senesi zarfında intacile 1933 senesi bütçe tekliflerle birlikte Yüksek Meclise arz edilmesini hassaten tavsiyeye lâyük görmekteyiz. Bundan başka idarenin muhasebe kuyudatında dahi teahhur bulunduğu nazarı dikkati celbeylemiştir. Aynı zamanda ticarî mahiyeti haiz bulunan

bu müessesede muhasebe kuyudatının ve hatta aynı mahiyetteki müesseselerin mütenazır bir mükemmeliyete ifrağ edilmesi için lâzımgelen ihtimamın gösterilmesini zarurî addederiz.

Yaprak tütün manipülasyonu, manipülâtör eksperlerin nezareti altında yapılmaktadır. Bu hususta matlup mükemmeliyet temin edilemediği için fabrikasyon harmancılığının müşkülâta uğradığı ve mamul tütün içimlerinde istikrar temin edilememekte olduğu anlaşılmıştır. İdarenin en büyük ihtimama tâbi tutulması lâzımgelen bu işte cezrî islahat yapması gerek dahilî satışlardaki itimat ve memnuiyeti artırmak ve gerek haricî mamul satışlarının tevsiî hususunda kıymetli bir âmili lehine olarak kazanması ve fabrikasyon masraflarının düşürülmesi noktai nazarından lüzumludur. Bittabi haricîteki mamul tütün satışlarında müteza-yit bir muvaffakiyet temin edecek diğer tedbir ve teşebbüslerin de çok dikkatli ve işin inceliklerine nüfuz edebilecek bir nazarla murakabesi dahi ehemmiyetle telâkki edilecek bir mevzudur.

1925 - 1931 seneleri arasında 39 000 ile 264 000 lira arasında bir kıymet ifade eden 7 734 ilâ 42230 kiloluk haricî mamul tütün satışını tezyit etmek üzere idarenin almakta olduğu ve ileride alacağı tedbirlerle çok daha yüksek miktarlara çıkacağını ümit ederiz.

Dahildeki mamul tütün satışı vasatî olarak senevî dokuz milyon kilodur. Bu satış muhtelif senelerde çok mütehavvil neticeler arz etmektedir. Hangi senelerde hangi nevi mamul tütünlerin satışında tezayüt veya tenakus olduğu istatistikî malûmatın noksanından dolayı tesbit edilememiş ise de son seneler zarfında yüksek kaliteli ve pahalı tütünlerin satışında bariz bir tenakus ve bilâkis aşağı kaliteli ve ucuz tütünlerin satışında da tezayüt bulunduğu anlaşılmıştır.

1930 senesinin ilk 11 ayında 38 281 000 lira kıymetinde 9 024 000 kilo mamul tütün satıldığı halde 1931 senesinin ilk 11 ayında 32 748 000 lira kıymetinde 7 788 000 kilo mamul tütün satılmıştır. Buna nazaran tenakus ehitinde olan satış farkı miktar üzerinden 1 236 000 kilo olduğu halde kıymet üzerinden 5 533 000 lira dır.

Kaçak tütün istihlâkâtının dalgalı bir surette eksilip artması dahi bu tenakusların amilleri meyanında sayılabilirse de kıymetçe olan tenakusta belli başlı sebep umumî iktisadî vaziyet dolayısıyla iştirâ kabiliyetinin gündün güne daralmasıdır. Ö-nümüzdeki sene zerfında bu kabiliyetin artacağına dair elimizde bir delil ve emare bulunmadığına nazaran bu tenakusun seyrini muhafaza etmesi ve hatta süratlendirilmesi daha galip bir ihtimal dahilinde bulunmak dolayısıyla encümenimiz varidatı, telâfisi çok müşkül olacak mühim tenakuslara maruz bırakmamak endişesi ve satışı hiç olmazsa miktarea tenakustan kurtarmak ve hatta artırmak gayesile kövli sigarası fiatının altı kuruştan dört kuruşa ve üçüncü nevi sigara fiatının da yedi buçuk kuruştan beş kuruşa indirilmesini aynı zamanda kaçağın artmasının mümkün merteye önüne geçmek hususunda dahi faydalı mülâhaza ederek ehemmiyetle tavsiye eylemeğe karar vermiştir. Yaprak tütün alım fiatlarının düşmesiyle dahi bir dereceye kadar telâfi edilecek bu fiat farkından tevelliüt edecek varidat noksanı bir milyon lira kadar tahmin edilerek vridat bütçesine ithal edilecek yekûn ona göre hesap edilmiştir.

Bundan başka kövliye satılacak tütünün sigara veya kıyılmış ve harmanı her yerin itiyatlarına göre tertip edilmiş tütün halinde satılmasının fayda ve zararları hakkında muhtelif fikir ve kanaatler mevcut olduğuna nazaran idarenin mevziî ve mahdut mikyasta olmak üzere lüzumlu ve faydalı göreceği tecrübelerde bulunmağı da ihmal etmemesi faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Bu umumî mülâhazatımızı arzyledikten sonra bütçe kanun lâyihası üzerinde en-cümenimizce yapılan tadilâtın esbabı mucibesini arzedeceğiz:

Birinci madde - Bu maddede işaret edilen ve idarenin masraf tertiplerini ihtiya eden (A) cetveli fasıl fasıl tekkik edilmiştir. 1, 2, 3, ve 4 üncü fasıllar teklife ve memur adetlerinde yapılan tenkihatın verdiği netayice göre kabul olunmuştur.

Beşinci faslın ikinci tütün hastalıkları ile mücadele maddesi için teklif olunan 25 000 lira işin geçen seneki tahsisat ile idare edilebileceği anlaşıldığından o miktara göre 16 000 liraya indirilmiştir.

Altıncı faslın üçüncü bu sene çıkacak talebe ücreti maddesile teklif edilen 15 000 lira tensikat dolayısıyla bu talebenin favzifi mümkün görülmek dolayısıyla 5 000 liraya indirilerek kabul olunmuştur. 7 inci faslın 2 inci ihtiyar heyetleri ikramiyesi esasen ücret almakta bulunmaları dolayısıyla tayyedilmiş ve sekizinci faslın ikinci makinalar ve teferruatı maddesile teklif olunan 30 000 liralık tahsisat işin icabına göre 5 000 lira tenzilile 25 000 lira ve dördüncü mefruşat maddesi dahi 1 500 lira noksanile 1 000 lira olarak kabul olunmuştur.

Dokuzuncu faslın üçüncü mükâfat maddesinden mübayaatta bulunan eksperlere dahi ikramiye verildiği ve bu zevatın ikramiyeve istihkak kazanabilmek üzere mübayaatta müstahsillerin zararına olarak hareket etmelerine mani olmanın bu günkü evsafı itibarile müşkül bulunacağı anlaşıldığından yalnız manipülâsyon eksperlerinden fevkalâde itina ve gayreti görülenlere tevzi edilmek üzere bu madde ile teklif olunan 30 000 lira 1 000 liraya indirilerek kabul olunmuştur. Bu faslın altıncı harırah maddesile teklif olunan 50 000 lira da harırah sarfiyatının daha tasarruflu ve itinalı bir surette sarfile tasarrufa mütehammil görülmüş ve 40 000 liraya indirilerek kabul olunmuştur.

Onuncu faslın birinci ve ikinci maddelerinde görülen farklar ücretlerini mütedavil sermayeden almaları işin icabına daha uygun olan memur ve müstahdemlerin mütedavil sermaye hesabına alınmalarından mütevellit olup tenzilât ifade eder mahiyette değildir. Yalnız bu faslın beşinci bedeli icar maddesile teklif edilen 10 000 lira üzerinden hesap neticesinde 2 500 lira tenzil edilmesi kabul edilmiştir.

On ikinci reddiyat faslı ile teklif edilen 18 000 liralık tahsisat ihtiyaca göre 10 000 lira olarak ve on dördüncü faslın birinci ıslalı hayvanat cemiyetine yardım maddesi ile teklif edilen tahsisat nisfına indirilerek ve ikinci sergilere iştirak masrafı ise idarenin mamulâtı ve yaprak tütünüleri itibarile memleket haricinde yapacağı propaganda gayesine matuf ve çok faydalı görülmüş olduğundan teklife nazaran 10 000 lira fazlasile 18 000 lira olarak kabul olunmuştur. Bundan başka düyun tertiplerile teklif olunan tahsisat icaba ve eski senelerden tahakkuk eden borelara göre 35 000 lira noksanile kabul olunmuştur.

Diğer fasıllarda teklif olunan tahsisatlar hizmetlerin icaplarına göre hesap edilmiş oldukları hakkında verilen izahat üzerine aynen kabul olunmuştur.

Bu suretle (A) cetvelile teklif olunan 5 498 250 liralık masraf yekûnu 2 960 lirası hakikî bir tasarrufu ifade etmek üzere 182 337 lira noksanile 5 312 903 olarak tespit ve kabul olunmuştur.

İkinci madde — Bu maddede işaret edilen ve varidat tertiplerini ifade eden (B) cetveli de tekkik edilmiştir. Neticede köylü sigaraları ile üçüncü nevi sigaralarından yapılması lüzumlu görülen ve yukarıda tafsilâtile arzedilen tenzilât payı olarak birinci fasıldan teklif yekûnu üzerinden bir milyon lira tenzil edilmiş ve diğer fasıllar teklif vechile ve umumî şerait nazarı dikkate alınarak geçen seneve nazaran idarece yapılmış olan tenzilât dairesinde aynen kabul olunmuştur.

Üçüncü madde — Bu maddede işaret edilen (C) cetveli Tütün inhisar idaresi-

nin memur ve müstahdemlerle vesaiti nakliye kadrolarını ihtiva etmektedir.

İnhisar idarelerinin bazı teşkilâtının tevhit edilmesi mukarrer bulunduğu ve ancak bu ameliyenin 1931 malî senesi nihâyetine kadar ve hatta 1932 malî senesinin ilk aylarında intacı mümkün olamayacağı için umumiyetle inhisar idareleri kadrolarında lüzumu tahakkuk edecek olan tebeddüllerin icrası hususunda salâhiyet ve mezuniyet talebini mutazammın olarak ayrıca bir kanun lâyihasının dahi Büyük Millet Meclisine arz edildiği Gümrük ve inhisarlar vekili Beyefendi tarafından ifade edilmiştir. Ya kadrolara katî bir mahiyet vererek tevhit ameliyesini idarelerin dahilî tensikatından sonraya ve önümüzdeki senelere bırakmak veya hüt ta 1932 malî senesi zarfında tevhit ameliyesi tatbikatına imkân bırakmak üzere vekâlet tarafından istenilen mezuniyet ve salâhiyetleri kabul etmek şıklarından birini tercih etmek muvacehesinde kalan encümenimiz tensikten sonra yapılacak tevhit ameliyesini, yerlerinde kalmaları nevama takarrür etmiş olacak memurların tekrar açığa çıkarılmasını intaç edeceği için muvafık görmemiş ve gerek tensik ve gerek tevhidin mütevazî ve birlikte olarak yapılması şikkini tercih ederek vekâlet tarafından talep edilen mezuniyet ve salâhiyetin verilmesi esasını kabul eylemiştir. Bu şerait altında Umumî Heyetin tasvibine arz edilecek kadrolar hiç bir suretle katî bir mahiyeti haiz olamayarak her türlü taklibata maruz bulunacağından kadrolar üzerinde esash tetkikatın icrası zait görülmüş ve kadroların mahiyeti muvakkatesini tebarüz ettirmek üzere bütçe kanun lâyihasının bu maddesine bazı hükümler ilâve edilmiştir.

Dördüncü madde — (Her nevi işletme masrafları) yerine (bütçeye dahil olmayan her nevi işletme masrafları) yazılmak suretil aynen kabul olunmuştur.

Beşinci madde — Bu madde, yukarıda arz edildiği veçhile ambar mevcutlarının evsaf, kemiyet ve kıymetçe envanterinin sureti tanzimi hakkında olup encümenimizce tedvin olunarak lâyihaya ilâve edilmiştir.

Altıncı ve yedinci maddeler — Hükûmetin teklifindeki beşinci ve altıncı maddeler aynen kabul olunmuştur.

Sekizinci madde — Hükûmetin teklifindeki yedinci madde ibareye ait bazı tadilatla sekizinci madde olarak kabul olunmuştur.

Dokuzuncu madde — Hükûmetin teklifindeki sekizinci madde aynen kabul olunmuştur.

Onuncu madde — “Hizmet müddeti ne olursa olsun vazifeleri dolayısıyla maruz kalacakları kaza ve arızalar yüzünden vefat edenlerin” hükmünün ilâvesile Hükûmetin teklifindeki dokuzuncu maddenin mütebaki ahkâmı aynen kabul edilmiştir.

On birinci madde — Hükûmetin teklifindeki onuncu madde (memur) kaydinin ilâvesile aynen kabul olunmuştur.

On ikinci madde — Bu maddeye mülhak bütçelerden tasfiye işlerle alâkadar olanlar arasında tenazuru temin eylemek üzere tazminat alarak idareden ayrılmış olanlardan Devlet teşkilâtında ve belediyelerde bir vazifeye tayin olunanlar veyahut idarece tekrar tanzif edilenler için Devlet demiryolları memurları hakkında olduğu gibi muamele yapılması esasma göre hükümler ilâve edilmiştir.

On üçüncü madde — Tütün inhisar idaresinin ambar ve imalâthane olarak kullanılmak üzere binaya ihtiyacı bulunduğu verilen izahattan anlaşılmuştur. Tütün, bakımı müşkül ve çabuk müteessir olarak evsafım gaybeden bir madde olmak dolayısıyla bazı şeraiti femiye için depolara ihtiyaç göstermektedir. İdare hali hazırda kullandığı depolara verdiği kiralar dolayısıyla ağır masraflara katlanmakta olduğundan bu masrafları bertaraf etmek ve tütünlerin emniyetle muhafazasını temin etmek üzere müsait şeraitli bina bulunduğu takdirde satın alınmak üzere bir milyon liraya kadar kısa vadeli istikraz aktetmek hususunda Hükûmetçe istenilen salâ-

hiyet daha büyük miyasta mübayaat icrasına lüzum görüldüğü takdirde ayrıca Yüksek Meclise arz edilmek üzere şimdilik mütedavil sermayeden bu iş için 250 000 liraya kadar sarfiyat icrasına müsaade verilmek suretile tahdit ve tadil edilmiş ve Hükûmetin teklifindeki 12 inci madde yerine bu şekil ve miktara göre yeniden yazılan bu madde lâyihamın 13 üncü maddesi olarak arz edilmiştir.

Diğer maddeler Hükûmetin teklifi ve hile aynen kabul olunmuştur.

Yeniden ve tadilen yazılan maddeleri ihtiva ederek hazırlanmış olan kanun lâyihasını Umumî heyetin yüksek tasvibine arz ederiz.

Reis Gümüşane <i>H. Fehmi</i>	Reis Vekili Konya <i>K. Hüsnü</i>	M. M. Konya <i>K. Zaim</i>	Kâtip Tokat <i>Süreyya</i>	Aksaray <i>A. Süreyya</i>	Çorum <i>Mustafa</i>
Elâziz <i>H. Tahsin</i>	Erzurum <i>Aziz</i>	Giresun <i>Kâzım</i>	Isparta <i>Mükerrem</i>		Kayseri <i>A. Hilmi</i>
Kırklareli <i>M. Nahit</i>	Kırklareli <i>Şevket</i>	Niğde <i>Faik</i>	Sivas <i>Rasim</i>	Sivas <i>Remzi</i>	Yozgat <i>S. Sırrı</i>

Tütün inhisarı idaresinin 1932 mali senesi bütçe kanunu lâyihası

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1 — Tütün inhisarı idaresinin 1932 malî senesi masarifi için merbut «A» işaretli cetvelde gösterildiği üzere 5 498 250 lira tahsisat verilmiştir.

2 — Tütün inhisarı idaresinin 1932 malî senesi varidatı merbut «B» işaretli cetvelde gösterildiği üzere 26 498 250 lira tahmin olunmuştur.

3 — İdare memur ve müstahdemlerle vesaiti nakliye kadroları merbut «C» cetvelinde gösterilmiştir.

4 — İnhisar idaresince mübayaa olunacak mevaddı iptidaiye ile inhisar altında bulunan mevaddı ecnebiye bedelleri ve levazım ve fabrika ve imalâthane ve nakliye vesaitinin bilûmum işletme masrafları ve bunların kofra, sile ve yaprak tütünlerin nakli için kullanılan sandıklar gibi demirbaşları ile makine alât ve edevatının yedek aksamı ve amele ücretleri ve inhisar mamulâtının satış aidatı ve bunların muhafazalarile nakliye ve sigorta masrafları, emvali gayrimenkule ile diğer sabit kıymetlerin amortismanları ve bütçeye dahil olmıyan her nevi masarifi tedvir ve tesviyesi için 1660 numaralı kanunun 6 ncı maddesi mucibince yirmi milyon liraya kadar mütedavil sermaye kabul olunmuştur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Tütün inhisarı idaresinin 1932 malî senesi masarifi için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 5 312 903 liralık tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — Tütün inhisarı idaresinin 1932 malî senesi varidatı merbut (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 25 500 000 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Tütün inhisarı idaresinin memur ve müstahdemlerle vesaiti nakliye kadroları merbut (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Ancak bu cetvelde mevcut memur ve müstahdemlerin adedile (A) cetvelinin ücret fasıllarındaki tahsisat miktarını tecavüz etmemek şartile Tütün inhisarı idaresinin merkez ve mülhakat teşkilâtında gerek adet ve gerek ücret itibarile işin icaplarına ve görülecek ihtiyaçlara göre tadilat icrasına Gümrük ve inhisarlar vekâleti mezdur.

MADDE 4 — Tütün inhisarı idaresinin mübayaa olunacak mevaddı iptidaiye ile inhisar altında bulunan mevaddı ecnebiye bedelleri, levazım, fabrika, imalâthane ve nakliye vesaitinin bilûmum işletme masrafları ve bunların kofre, sile ve yaprak tütünlerin nakli için kullanılan sandıklar gibi demirbaşları ve makina, alât ve edevatının yedek aksamı ve amele ücretleri ve inhisar mamulâtının satış aidatı ve bunların mahfazalarile nakliye ve sigorta masrafları, emvali gayrimenkule ile diğer sabit kıymetlerin amortismanları ve bütçeye dahil olmıyan her nevi işletme masarifi için 1660 numaralı kanunun 6 ncı maddesi mucibince 20 000 000 liraya kadar mütedavil sermaye kabul olunmuştur.

MADDE 5 — Tütün inhisarı idaresinin mütedavil sermayesini teşkil eden mevattan yaprak tütün ile levazımın muayeneleri icra ve keyfiyet ve kemiyetlerinde

5 - Mülhak bütçesi bulunmayan 1930 senesi ile daha evvelki seneler hizmetlerine ait olan borçlar seneleri bütçelerinde bakiye tahsisat aranmaksızın bütçenin eski seneler borçları faslından tesviye olunur.

Bu fasıldaki muhassasat ile masarifi muhakeme ve 1918 numaralı kanun mucibince muhbir ve musadirlere verilecek olan ikramiyeler tahsisatı kâfi gelmediği takdirde ilâveten sarfına lüzum görülecek mebalîğ için muhasebei umumiye kanununun «48» inci maddesi hükmü cereyan eyler.

6 - Kaçak vukuatından dolayı müstahiklere verilecek mebalîğ tediye olunduğu sene bütçesinin tahsisatından verilir.

7 - İnhisar idaresi kiralyacağı ambar ve fabrika ve imalâthane binaları için lüzumu halinde üç seneye kadar mukavele aktedebilir.

8 — Türkiye dahilinde inhisar mamulâtını satanlara, esasları Gümrük ve inhisarlar vekâletince tesbit olunacak teminat mukabilinde kredi ile satış icrası caizdir.

9 — Hizmet müddeti iki seneyi tecaviüz eden memur ve müstahdemlerden vefat edenlerin teşhiz ve tekfin masrafları, ve ailelerine yardım olmak üzere memur ve müstahdemler ücretleri tertiplerinden bir maaş nisbetinde muavenet yapılır.

10 — Vazifelerinin mahiyeti icabınca mesai saatleri haricinde çalıştırılmalarına Umum müdürlükçe lüzum görülecek imalât ve sevkiyat amelesine işin taallûk ettiği masraf hesabından munzam ücret verilir.

vukua gelen tahavvülât ve mevaddı mezkûrenin maliyet kıymetleriyle aynı cins mevaddın 1931 senesindeki rayiç kıymetleri arasındaki fark tespit ve mütedavil sermaye hesabı ona göre tashih ile yeni envanter tanzim olunur. 1931 senesi rayiç kıymeti için idarenin mezkûr senes zarfındaki mubayaat ve masarifi maliyetleri esas ittihaz olunur.

MADDE 6 — Hükûmetin 5 inci maddesi aynen kabul.

MADDE 7 — Hükûmetin 6 inci maddesi aynen kabul.

MADDE 8 — İnhisar idaresi kiralyacağı ambar ve imalâthane binaları için lüzumu halinde üç seneye kadar mukavele aktedebilir.

MADDE 9 — Hükûmetin 8 inci maddesi aynen kabul.

MADDE 10 — Hizmet müddeti iki seneyi tecaviüz eden memur ve müstahdemlerden vefat edenlerle hizmet müddeti ne olursa olsun vazifeleri dolayısıyla maruz kalacakları kaza ve arızalar yüzünden vefat edenlerin teşhiz ve tekfin masrafları için ücret tertiplerinden ailelerine bir aylık ücret miktarında muavenet yapılır.

MADDE 11 — Vazifelerinin mahiyeti icabı olarak mesai saatleri haricinde çalıştırılmalarına umum müdürlükçe lüzum görülecek imalât ve sevkiyat memur ve müstahdemlerine işin taallûk ettiği masraf hesabından munzam ücret verilebilir.

11 — 1935 numaralı kanun mucibince vazifelerine nihayet verilecek memurların tazminatı bütçenin bilûmum ücret tertiplerinden tesviye olunur.

12 — Ambar ve fabrika mubayaa, inşaat ve tahsisatı için bir milyon liraya kadar kısa vadeli istikraz aktine veya hesabı cari küşadına Gümrük ve inhisarlar vekili mezundur.

13 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

14 — Bu kanun hükmünün icrasına Gümrük ve inhisarlar vekili memurdur.

1 - V - 1932

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

MADDE 12 — Vazifelerine nihayet verilecek memur ve daimî müstahdemlere 1935 numaralı kanun mucibince verilecek tazminat bütçenin bilûmum ücret tertiplerinden tesviye olunur.

Açıkta kalıpta tazminat almış olanlardan umumî, inhisar idaresi de dahil olmak üzere mülhak ve hususî bütçelerle belediye bütçelerine dahil bulunan teşkilâtta vazife alanlar eski vazifelerinden infikâk tarihi ile yeni vazifelerine mübaşeret tarihi arasında açıkta geçecek her aya mukabil yalnız bir nısıf maaşlık tazminata istihkak kesbederler; aldıkları tazminatın mütebakisini iade etmekle mükellef tutulurlar. Açıkta geçen müddetin on beş günden fazla olan kesirleri tam ay itibar olunur.

MADDE 13 — Yaprak tütün ambar ve imalâthanesi olarak kullanılmak üzere bedel ve şeraiti fenniye itibarile müsait ve muvafık bina bulunduğu takdirde satın almak ve gelecek seneler masraf bütçelerinden kapatılmak üzere Tütün inhisar idaresi mütedavil sermayesinden 250 000 liraya kadar sarfiyat icrasına Gümrük ve inhisarlar vekâleti mezundur.

MADDE 14 — Hükûmetin 13 üncü maddesi aynen kabul

MADDE 15 — Hükûmetin 14 üncü maddesi aynen kabul

A - CETVELİ

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1932 senesi için	
			Hükûmetçe talep edilen	Encümence kabul edilen
1	Ücretler			
	1	Umumî müdür	6 600	6 600
	2	Murakipler ve kalemi	19 200	16 200
	3	Memurlar	1 968 440	1 953 680
	4	Müstahdemler	545 900	538 400
		Fasıl yekûnu	2 540 140	2 514 880
2	Merkez ve mülhakat masrafları			
	1	Masarifi idare	175 000	175 000
	2	Bedeli icar	125 000	125 000
	3	Müfettişler harcırahı	25 000	25 000
	4	Memurlar harcırahı	75 000	75 000
		Fasıl yekûnu	400 000	400 000
3	Masarifi müştereke			
	1	Masarifi muhakeme	80 000	80 000
	2	Melbusat	2 000	2 000
	3	Ücretli muhabere ve mükâleme	9 000	9 000
	4	Akça nakliyesi	60 000	60 000
		Fasıl yekûnu	151 000	151 000
4	Ecnebi mütehasıslar		13 000	13 000
5	Tecrübe, ıslah, mücadele masrafları			
	1	Fennî tecrübeler	44 000	44 000
	2	Tütün hastalıklarıle mücadele	25 000	16 000
		Fasıl yekûnu	69 000	60 000
6	Kurs masrafı			
	1	Talebe tahsisatı, yol masrafı	3 750	3 750
	2	Tedris ücreti	750	750
	3	Bu sene çıkacak talebe ücreti	15 000	5 000
		Fasıl yekûnu	19 500	9 500

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1932 senesi için	
			Hükümetçe talep edilen	Encümenecce kabul edilen
7		Kontrol ve takibat masrafları		
	1	Ziraat masarifi	150 000	150 000
		İhtiyar heyetleri ikramiyesi	10 000	0
	2	Bilûmum takip memurlarile kaçak mevadın masrafları	125 000	125 000
	3	Emanet ambarları masarifi	170 000	160 000
	4	Kaçakçılıkla mücadele	20 000	20 000
	5	Satışlarda muvaffakiyet gösterenlere mü-kâfat	8 000	8 000
	6	Gümrük muhafaza kumandanlığı emrinde-ki takip vesaiti masarifi	25 000	25 000
		Fasıl yekûnu	508 000	488 000
8		Sabit kıymetler masrafı		
	1	İnşaat ve tamirat	150 000	150 000
	2	Makinalar ve teferrüatı	30 000	25 000
	3	İdarehane demirbaşı	5 000	5 000
	4	Mefruşat	2 500	1 000
		Fasıl yekûnu	187 500	181 000
9		Yaprak tütün ücret ve masrafları		
	1	Memurlar ücreti	512 500	503 200
	2	Müstahdemler ücreti	39 400	39 400
	3	Mükâfat	30 000	10 000
	4	Masarifi idare ve mütenevvia	40 000	40 000
	5	Ambar kiralari	160 000	140 000
	6	Harcırah	50 000	40 000
		Fasıl yekûnu	831 900	772 600

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1932 senesi için	
			Hükümetçe talep edilen	Encümenince kabul edilen
10		Fabrika ve atelyeler ücret ve masrafları		
	1	Memurlar ücreti	252 000	249 900
	2	Müstahdemler ücreti	80 680	79 820
	3	Mükâfat	4 000	4 000
	4	Mütehassıslar ücreti	11 100	11 100
	5	Bedeli icar	10 000	7 500
	6	Masarifi idare ve mütenavvia	55 000	50 000
	7	Harcırah	2 000	2 000
	8	Kazazede amele ve çocuk yuvalarına yardım	25 000	25 000
		Fasıl yekûnu	439 780	429 320
11		Vesaiti nakliye masarifi		
	1	Mübayaa	10 000	10 000
	2	Tamir	2 000	2 000
		Fasıl yekûnu	12 000	12 000
12		Reddiyat	18 000	10 000
13		1918 numaralı kanun mucibince muhbir ve musadir - lere verilecek kaçak ihbariye ve ikramiyesi	75 000	75 000
14		Yardımlar		
	1	Islahı hayvanat cemiyetine yardım	20 000	10 000
	2	Sergilere iştirak (ve propaganda)	8 000	18 000
	3	Hayır müesseselerine yardım	1 000	1 000
		Fasıl yekûnu	29 000	29 000
15		Geçen sene borçları	100 000	75 000
16		Eski seneler borçları	50 000	40 000
17		1715 numaralı kanunun 8 inci maddesi mucibince Cümhuriyet merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	54 430	52 603
		UMUMİ YEKÛN	5 498 250	5 312 903

B - CETVELİ

Fasıl	Madde	Varidatın nev'i	1932 senesi için	
			Hükümetçe tahmin edilen	Encümençe tahmin edilen
1		Satış kârı	26 118 250	25 120 000
2		Para cezaları	200 000	200 000
3		Beyiye resmi	60 000	60 000
4		Muhtelif hasılat	100 000	100 000
5		İstirdat	20 000	20 000
UMUMİ YEKÜN			26 498 250	25 500 000

C - CETVELİ

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
<i>Merkez memurları</i>		
Umumî müdür	1	550
» » muavini	1	350
Başmurkaip	1	400
Murakip	2	250
Murakiplik kalemi şefi	1	200
» tetkik memuru	1	100
» » »	1	90
» kâtibi	1	60
Yaprak tütün ve mamulât şubeleri müdürleri	2	500
Teftiş heyeti reisi, hukuk müşaviri, birinci sınıf şube müdürleri, mubayaa komisyonu reisi, yaprak tütün şube müdür muavini, makina mütehassısı	7	300
Şube müdürü, umum muhasebe muavini, merkez muhasibi mesulü	4	250
Şube müdürü, muavin, başveznedar	10	200
Müfettiş	2	250
»	2	225
»	4	200
»	5	175
»	5	150
» muavini	2	125
Kısım âmiri	1	275
» »	1	250
» »	2	200
» » ziraat müfettişi piyasa tetkik memuru	12	150
Hesap murakibi ve matbaa müdürü	2	175
» »	2	150
Masa âmiri veznedar	24	125
» » ve mutemet ve ziraat müfettişi ambar memuru	27	100
Memur	45	90
» 2 adedi mütercim	38	80
»	23	75
Kâtip	31	60
»	6	50
	Yekûn	266

Merkez müstahdemleri

Avukat	1	200
»	1	150
Asistan (ziraat)	1	100
»	2	80
Doktor	1	125

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Telefon memuru	1	75
» »	1	60
Gece bekçisi	12	50
Şoför	1	80
Odacı, bekçi ve hademe ve saire	40	Muhtelif

Gümrük muhafaza kumandanlığı emrindeki takip vesaiti müstahdemleri

Kaptan	2	100
»	9	80
Makinist	2	80
»	7	70
Mürettebat	17	50
»	5	40

Mülhakat memurları

Başmüdür	5	260
»	5	230
»	5	200
»	5	175
Müdür	22	150
» ve başmemur	28	125
» »	49	100
İdare memuru	125	90
» »	140	80
» »	40	70
Satış memuru	25	60
» »	25	50
Muhasibi mesul	10	150
» »	10	125
» »	5	100
Şube âmiri	10	150
» »	12	125
» »	17	100
Masa âmiri (muhasip)	9	125
» »	25	100
Memur	183	90
»	130	80
»	140	75
Kâtip	153	60
»	100	50
Veznedar	4	125
»	10	100
»	15	90
Satış depo müdürü	2	150
» »	4	125
» »	7	100

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
İstanbul satış depolar müfettişi	1	150
İstanbul baş kontrolörü	3	125
Takip kontrolörü	5	90
» »	8	80
» »	30	70
Takip âmiri	40	60
» »	40	50
Ziraat kontrol âmiri	15	60
» » memuru	210	50
Yekûn	1672	

Mülhakat müstahdemleri

Takip memuru	150	40
» »	60	35
İstihbarat memuru	38	muhtelif
Avukat	1	150
»	1	125
»	2	100
»	2	80
»	5	70
»	7	60
»	8	50
Odacı, bekçi ve saire	900	muhtelif
Yekûn	1174	

Yaprak tütün memurları

İstanbul depo müdürü	1	250
» » müdür muavini	1	150
Muhasibi mesul	1	150
Stok ve hesabat âmiri	1	150
Depo ve imalâthane müdürü	2	200
» » »	2	175
» » »	3	150
» » »	2	125
» » »	2	100
Şube âmirleri	3	150
» »	5	125
» »	7	100
» »	5	90
Masa âmirleri	2	125
» »	2	100
Veznedar	1	125
Mütemet	2	100
»	3	90

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Memur	42	90
»	30	80
»	30	75
Kâtip	70	60
»	40	50
Baş eksper ve baş manipülâtör	1	250
» » » »	4	225
» » » »	5	200
Eksper	11	175
»	22	150
»	49	125
»	50	100
»	30	80
Yekûn	429	

Yaprak tütün müstahdemleri

İstifçi başı	12	90
» »	14	80
İtfaiye memuru	1	90
Kaptan	2	80
Makinist	2	80
» ve elktirikçi yamağı	3	30
Doktor	1	100
»	2	80
Eczacı	3	80
Yekûn	40	

Fabrikalar memurları

Fabrika müdürü	0	müte- hassıs
» »	2	250
» »	1	200
Atelye müdürü	2	150
» »	2	125
Fabrika kontrolörü	1	175
» »	3	150
» »	1	125
» muhasebe müdürü	1	175
» » »	2	150
» » »	1	125
Makine şubesi müdürü	0	müte- hassıs
Kutu atelye müdürü	1	175
şube âmiri	19	125
» »	3	100
Masa âmirleri	1	125
» »	4	100

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Veznedar	1	125
»	1	100
»	3	90
Memur	40	90
»	10	80
»	26	75
»	40	60
»	30	50
Baş harmancı	1	300
» »	1	275
Harmancı	2	175
»	1	150
»	2	125
» muavini	13	100
» »	1	80
» namzedi	7	80
Atelye harman ustası	3	80
Yekûn	226	

Fabrikalar müstahdemleri

Baş makinist ve makine usta başısı	1	175
» » » »	4	150
» » » »	3	125
Atelye ser makinist muavini	2	90
» » »	2	80
» » »	3	75
Baş elektrikçi ve kondoktor	7	125
» » »	5	100
» » »	2	90
Doktor	2	100
» ve dişçi	4	80
Sihhiye memuru	1	70
Odacı, bekçi, asansörcü, kaloriferci ve saire	67	muhtelif
Yekûn	103	

Vesaiti nakliye kadrosu

Adet	Cinsi
9	Kamyonet
2	Kamyon
1	Otomobil
2	Motörlü mavna
1	Salapurya
1	İstimbot
10	Motör